

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองบัวจุกด้อ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองบัวภูค้อ อำเภอวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2552 นักเรียนจำนวน 35 คน

3.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาทดลอง ใช้เวลาในการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เวลาจำนวน 10 ชั่วโมง (รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

3.3 เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 เรื่อง

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน แบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ชุด ชุดละ 5 กิจกรรม แบบทดสอบประจำแบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ชุด แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ฉบับ มีข้อสอบจำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 15 ข้อ

3.5 ตัวแปรที่วิจัยมีดังนี้

3.5.1 ตัวแปรต้น คือ การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.5.2 ตัวแปรตาม คือ

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง 10 ชุด มีประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับ 86.13 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 84.37 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (80/80) ที่ตั้งไว้ แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกดเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

4.2 ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.7118

หมายความว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตรา ตัวสะกด มีความรู้ ทักษะในการอ่าน เพิ่มขึ้นร้อยละ 71.18

4.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจเป็นรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ นักเรียนเกิดประสบการณ์ในการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย นักเรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ จนมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียน และนักเรียนรู้สึกสนุกจากการเรียน เมื่อ ได้ปฏิบัติกิจกรรมจากการทำแบบฝึกทักษะ

5. อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ตามลำดับ ดังนี้

5.1 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง 10 ชุด มีประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับ 86.13 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 84.37 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (80/80) ที่ตั้งไว้ แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกดเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องมาจากแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกดทั้ง 10 ชุด ได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับจุดประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหา เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนได้เป็นอย่างดีนอกจากนี้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนอย่างมีระบบ และเทคนิควิธีการที่หลากหลายรูปแบบ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร คู่มือ เนื้อหา และวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และดำเนินการสร้างตามหลักสูตรกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 12) และตามคุณลักษณะของแบบฝึกที่ดีจะต้องเป็นเรื่องที่เรียนมาแล้วเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน หลากหลายรูปแบบ มีภาพประกอบที่

น่าสนใจ สอดคล้องกับผลการศึกษานิภาพ วงษ์ศิลา (2545 : 86-90) ได้ศึกษาแบบฝึกทักษะการสะกด คำยากวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แบบฝึกทักษะ การสะกดคำยากวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 89.17/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสฤณา เลิกนอก (2545 : 44) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนสะกดคำยาก โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าแบบฝึกเสริมทักษะ การอ่านและการเขียนสะกดคำยาก วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 83.61/81.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับอุษา ชันแข็ง (2545 : 87) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 78.06/76.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 สอดคล้องกับชนาธิป ผลวาวแวว (2548 : 90-92) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 สอดคล้องกับประวีณา เอ็นดู (2547 : 128) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า แผน การเรียนรู้ภาษาไทยการอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 83.33/86.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

5.2 คำนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.7118 หมายความว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด มีความรู้ ทักษะในการอ่าน เพิ่มขึ้นร้อยละ 71.18 เนื่องจากแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพ คุณลักษณะตามแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกดที่ดี ทำให้นักเรียนให้ความสนใจในการอ่านและเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงมาตราตัวสะกด เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับนิภาพ วงษ์ศิลา (2545 : 86-90) ได้ศึกษาแบบฝึกทักษะการสะกด คำยากวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แบบฝึกทักษะ การสะกดคำยากวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนี

ประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.68 ซึ่งหมายความว่า แบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทยชุดนี้ มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นร้อยละ 68 สอดคล้องกับอุษา ชันแข็ง (2545 : 87) ได้ทำการศึกษารเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.50 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 สอดคล้องกับชนาธิป ผลวาวแวว (2548 : 90-92) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 0.83

5.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สอดคล้องกับสุกัญญา เถิกนอก (2545 : 44) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนสะกดคำยาก โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับอุษา ชันแข็ง (2545 : 87) ได้ทำการศึกษารเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจเป็นรายชื่อทุกชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ นักเรียนเกิดประสบการณ์ในการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย

นักเรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ จนมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียน และนักเรียนรู้สึกสนุกจากการเรียน เมื่อได้ปฏิบัติกิจกรรมจากการทำแบบฝึกทักษะ สอดคล้องกับบัวสอน จันทร์แดง (2542 : 79) ได้ศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่อง ภูเขาแปลงร่าง ประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้มีประสบการณ์ที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด สอดคล้องกับอุษา ชันแจ๋ง (2545 : 87) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทย อยู่ในระดับเห็นด้วย สอดคล้องกับจิราพร พรหมวาศรี (2549 : 85) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การอ่านและเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกดแม่กด โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแผน การเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กด โดยใช้แบบฝึกทักษะ อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด และแนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกซ้ำ ย้ำ ทวน เพื่อให้เกิดความรู้และความจำที่ยั่งยืน เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันเรียนรู้ โดยเฉพาะคนเก่งและคนปานกลาง จะคอยช่วยเหลือและฝึกฝนคนอ่อนให้เกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน สอดคล้องกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544 : 98-100) ที่กล่าวว่า การเรียนด้วยแบบฝึกทำให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมโดยไม่เครียด เพราะมีเวลาในการคิด การวางแผนร่วมกันในการสร้างผลงาน นักเรียนยังมีส่วนร่วมในการตรวจผลงาน นอกจากนี้ยังกิจกรรมที่หลากหลายทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียนและการทำงาน ร่วมกันทำให้เกิดความเอื้อเฟื้อ เสียสละและปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับครู สมาชิกทุกคนมีโอกาสดู ฟัง และแสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน นักเรียนรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การร่วมกันคิด การระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

6.1.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ควรนำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านแก่นักเรียน ซึ่งจะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.1.2 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด ครูผู้สอนควรเตรียมแบบฝึกทักษะให้เพียงพอแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนจะได้ฝึกอ่านตามความสนใจ และฝึกทำแบบฝึกทักษะเพื่อความชำนาญ และเวลาว่างของนักเรียนแต่ละคน

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ครูควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนไปวิจัยในเนื้อหาอื่นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น การสอนหลักการใช้ภาษาหรือนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ

6.2.2 ครูควรมีการวิจัยการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะกับเนื้อหาและวิชาอื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระคณิตศาสตร์หรือกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เป็นต้น